

fizetés	Úrúrsó	
	penz	áru
magy. ker. bank.	103.—	103.50
Csibirtokos, föld.-int.	102.—	102.25
...
...	94.50	95.—
...	94.50	95.—
...	103.—	103.—
...	95.50	96.—
...	182.50	183.50
...	40.50	41.—
...	16.—	17.—
...	40.75	41.50
...	5.56	5.57
...	9.31	9.32
...	9.31	9.32
...	57.35	57.35
...	57.30	57.30
...	96.90	97.10
...	46.60	46.65
...	46.40	46.45
...	117.30	117.40
...	117.50	117.50
...	361.—	361.—
...	164.—	164.—
...	368.—	368.—
...	116.—	116.—

Magyarországon: Hirdetés: Székely György: H. Benczúr: Koranyi G. György: Szoboszló: Trosanyi G. Gy. Döcsög: Kovács Gy. Szatmari: Dr. Lengyel M. Gy. Bossán: Benczúr: Tisza-Luk: Pintér P. Gy. Monács: Traxler Gy. Székely-Váralja: Gerbely E. Gy. Nánás: Ujvári Gy. Kerecs: Báthory Gy. Dorosko: Beliczay Gy. B. Ujfalvi: Sáróczy L. Gy. Nagyvárad: Nyír Gy. Rencsei: Embert: Gy. Jani: Antal: Huzella A. urak: N. Károly: Jelenk: Fülöp: O. Gy. Nyiregyháza: Szopka A. Lederer O. Gy. Nagy-Bánya: Hanzalovits L. Gy. Somlyó: Ruszka Ign. és társa: Tokaj-Reiner D. Gy. B. Ujváros: T. Uffer K. Madarasz: Jang K. Gy. Csáth: Székely A. Gy. S. A. Ujhely: Reichard: testvérek és De-utach János, Ointár F. György: szerkesztők.

150 kr. Megrendelések eszközlelendők le- vél újjan utánvét vagy az ország beküldése mellett. Nagyban árlengedés. 2 fron alól nem küldetik semmi. Rakatára a CAWLEY & HENRY francia cigarett papir és géppre- kének

WLACH ALBERT,
Bécs, II. Praterstrasse, Nr. 18.
Ecke der Asperngasse Hotel Europa.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen - vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmontelenti beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyasintón kéziratok nem adatkak vissza.

Debreczen, jan. 16.

(I) Megtörtént a minek már régen kellett volna megtörténni.

Mig az ellenzéki képviselők hangoztatták, hogy országos nyomorainknak egyfelől a meghozott törvényeknek épen a törvényörök általi kijátszása, másfelől azon vizsgálások is az okai, melyeket a kormányzatban résztvevő egyének egy-némelyike csaknem nyilvánosan üz, mig az ellenzéki hírlapok mindezekről hasáboakat irtak, addig a kormánypart összes tagjai hajlandók voltak ezen vádakat csupán csak az ellenzék nem legtisztességesebb maneuverének számítani be. Most azonban akadt magából a kormánypartból egy képviselő, Rohonczy Gedeon személyében, ki megirtózza azon — nem gazdálkodástól, — hanem garázdálkodástól, mely a kormányzás némely ágazataiban, és pedig az ország jólétét tekintve, a legfontosabban üzetik, czélul tüzte ki magának a gaz kiirtását, és ennek sikerültétől tette függővé a kormánypartban megmaradását.

Eseteket hozott fel a nyilvános ülésben, melyből az ország lakosága tájékozást nyerhet arról, hogy a töle annyi barbarismussal kipréselt adó miként fecséreletetik el, s miként keletkeznek a főbb kormányhivatalok és vállalkozók közt a szövetségek, s miként szövetnek a hálok, melyekkel kiürítették az országos pénztár; előadja, hogy a vizsgálóknál miként hordatnak el háromszoros árért az év egyik hónapjában egyes földrészek, s a másik hónapban ugyanannyi pénzért is-

mét visszahordatnak eredeti helyükre, a kiadó és a vállalkozó nyereség rovására.

Hajdan, midőn Lónyay miniszter megtámadtattott ilyen fajta kezelésért, s vizsgálatot kért az ellenzék, — jól emlékszünk rá, — az akkori kormánypartból senki sem kelt fel védelmére, csak maga Lónyay indítványozta a vizsgálati kérvény elvetését, és ezáltal látuk indokolva leginkább a vádak alaposságát, mert tiszta ember nem fél a vizsgálattól. Most ugyanaz történt az akkori ellenzékkel, Rohonczy jelezte, hogy a vizsgálások leginkább a közmunka és közlekedési miniszteriumnál történnek, többet mondott, azt is előadta, hogy már egyszer tett e tekintetben feljelentést, de mert a miniszter épen azt az egyént, Hieronymi államtitkárt, — kit a közvélemény leginkább vádol — bízta meg a vizsgálattal, semmi eredménye nem lett, ennek sem kelt fel védelmére a kormánypartból senki, hanem felállt maga Hieronymi, Ordódi közlekedési miniszter és Tisza Kálmán, kérték az indítvány elvetését, hogy majd ők fogják megvizsgálni az ellenük emelt vádakat: a vádlottak maguk fognak inquirálni.

Tagadhatlan, hogy a vád éle Hieronymi közlekedési miniszteri államtitkár ellen volt intézve, de épen ezért Hieronyminek semmi más teendője nem lett volna — ha tisztának érzi magát — mint neki magának kérni vizsgálatra a vegyes bizottság kiküldését. Most, bárminő eredménye legyen is a vizsgálatnak,

— mely vizsgálatban, mint államtitkárnak mindenestre neki lesz a legnagyobb befolyása — nincsen és nem lesz olyan hatalmas miniszter, ki ő róla képes legyen azongyanut elhárítani, hogy a visszaélésekben, az országvagyona elharácsolásában neki oroszlanrésze volt.

Az országgyűlésből.

Január 14.

A kormányra kezd rájárni a rud. Már a saját emberei is támadják politikáját. Somssichnak tegnapielőtti mestervágása után Rohonczy Gedeon következett, ki a miniszteriumokban üzött visszaéléseket szellőztette.

A tárgyalás következőleg folyt le: **A budget.**

Folytatott az 1882. évi költségvetés általános tárgyalása.

Sapary Gyula gr. pénzügyminiszter mindenek előtt bejelenti, hogy korábban tett ígéretéhez képest intézkedett, hogy az egyenes adókra és illetékekre vonatkozó törvények és szabályok összegyűjtve fognak a közönség rendelkezésére boosáttatni. Az egyenes adókra vonatkozó munkálata már elhagyta a sajtót és legközelebb a közönség rendelkezésére fog állani; az illetékekre vonatkozó rész sokkal több munkával járván, csak ezután fog sajtó alá adatni de intézkedés történt, hogy ezek is legközelebb a közönség használatára boosáttassanak.

Áttérve a költségvetésre, azt hiszi, szükségtelen megjegyeznie, hogy elfogadja a pénzügyi bizottság általános jelentését és a fedezetre előterjesztett javaslatát. A budgettel szemben Somssich Pál által beadott határozati javaslat elter a mérsékelt ellenzék elveitől, hogy a költségvetést a szükséges tárgyalás alapján sem fogadja el. (Élénk helyeslés a szélsőbalról.) Átlátja, hogy azok részéről, kik évek óta kö-

vetik ezen eljárást, helyesléssel fogadtatik a hasonló javaslat; részéről, ennek taglalásába nem boosáttokzik, elismervén, hogy az oly alkotmányos jog, melylyel minden ellenzék élhet. Hogy azonban helyes és indokolt volt-e épen a jelenlegi időpontot választani ezen eljárás követésére, annak megítélését a mérsékelt ellenzék tagjaira bízta, kik e kérdést saját körökben intéztek el. (Felkiáltások megtettük!)

Visszaélések a közlekedésügyi miniszteriumban.

Rohonczy Gedeon kijelenti, hogy eddig hibe volt a kormány és elismeri annak jó akaratát; de ha pénzügyi gazdálkodásunk eredménye 26 millió defitit, úgy vagy a rendszerben, vagy a rendszer végrehajtásában kell a hibának lennie. Ennélfogva kinyilatkoztatja hogy ha a kormány e tekintetben azonnal gyökeresen nem intézkedik, jövőben őt támogatni nem fogja. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

Szólt bajnok kutforsát az üzött visszaélésekben, a kormányzat minden ágazatában uralkodó protekcionális és alyafiságos rendszerben találja. (Ugy van! Ugy! a szélsőbaloldalon.) Társadalmunk is nagyon elnéző és nem elég szigorú az erkölcs dolgában. Példa reá a képviselőház.

A parlament a nemzet tükre. Ebből itéli meg a külföld az egész nemzetet. Hogy e tükrökben vannak foltok, hogy e tükröt homály fűdi, az tagadhatatlan. És ez a nemzet elnéző erkölcsi érzetének hibája. (Ugy van! a szélsőbalon.) Nekünk magunknak sem áll hafalmunkban e tükröt föltűrő! a szennyfolt megtisztítani, mert ebben a jog palástja gátol, a tükröknek régi fényét csak a nemzet adhatja vissza. (Helyeslés a szélső balon.)

Áttérve a költségvetésre, szóló államháztartásnak megígért egyensúlyának helyreállítását csak földmívelésünk fejlesztésétől várja; ez pedig nézete szerint csak úgy lehetséges, ha külön földmívelési miniszterium állítatik fel.

Majd reátér a Tiszaszabályozás kérdésére és ennek folyamán az alsó Tisza-

A „DEBRECZEN” TÁROZÁJA.

kalapjához, de a következő pillanatban gyors mosollyal fordult félre.

— Nem érdemli meg... suttogta magában.

A tömeg a templom felé özlött. Hiszen a kisvárosokban az esküvők nagy események szoktak lenni s gyakran he- tekig napirenden maradnak.

A templom is telve volt. Ide azok gyülekeztek, a kik az utcai kíváncsiságot nem tartják helyesnek, hanem azért igen ingerli őket a látványosság. Sok szép leány, sok csinos asszony, sok kisvárosi adonis, cifra csokros nyakkendővel, illatos fűrtökkel s tres mosolyival jelent meg az esemény színhelyén.

Nemes büszkeséggel emelte fel szép fejét a menyasszony. Mindenki megbámulta, mindenki megcsodálta. A nászmenet valamennyi tagja csinosan öltözött s adott némi tárgyat a hölgyek beszédes ajkának, csak Bogdola János uram megjelenése tűnt fel legtöbb megszólónak.

— Hát ez miért jön egyszerű magyar ruhában? Hát ez miért nem visel virágot? Hát ezt miért is vették a nász nép közé?

Egy halkan szertartásosó fiatal pap végtelen hosszú és unalmas beszédet mondott a boldog házasságról. Azt mondta, hogy kölcsönös szerelem nélkül csak kárhozat a frigy. A mit egyebet mondott, azt már minden keresztény legalább is százszerszer hallotta.

A szép menyasszony, mikor a kérdésekre került a sor, igen szórakozottnak mutatkozott. Pedig csak izgatottságát palástolta.

Néma esend uralkodott a templomban.

A fiatal pap emelkedett hangon kérdezé:

— Van-e valakinek ellenvetése e frigy ellen? Olyan kérdés, a mire soha senki sem vár választ. Es Olga szive mégis nagyot dobbant. Egyszerre csak nagy mozgás keletkezett a templomban. Egy fiatal ember törekedett az oltár fele, de többen visszatartottatták:

— Boosáttanak nekem az oltár előtt van dolgom!

Nem boosáttottak. Dulakodott s néhányan félhangosan mondták:

— A részeges Pepi bácsi megint botrányt akar üzni!

— Tartásá vissza!

— Vezessék ki!

A szertartást megzavarták. A templombeliek izgatottan tekintettek hátra, az oltár előtt is mind megfordultak. Olga el-sápadt, reszkedett s ijedve fordult az egyih tanuhoz:

— Szent isten, mi történik?

Egész testében remegett. Bogdola János uram ünnepléses komolysággal válaszolta:

— Majd a végire járok.

Azonnal is kilépett a sorompóból s végig ment a templomon. Oda ért a dulakodókhoz. Pepi bácsi erőszakosan lökte félre azokat, kik visszatartották s már-már szabad ut nyílt előtte, hogy odarohanjon az oltárhoz s szemébe mondja a menyasszonynak:

számon minden szenvedésemért lelkiismeretted.

Bogdola János uram a dühöngő elé lépett s megragadta a karját.

— Mit akarsz? — kérde parancsoló hangon. A szigorú gyám megjelenése megszelídítette a szenvedélyes ember kitöréseit. Parancsa meghódította s az a két szó megsemmisítette. Sohasem tegezte az előtt s most mint valami szentségtörőnek vágta szemé közé azt a két parancsoló szót.

— Ki innen! Templomban vagy, nem korcsomban!

Megszégyentülve, meggyalázva, meghunyászkodva tántorgott ki Bogdola János uram karján a tehetetlen ember. Mindenki megkönnyebültve lélegzett föl s a legnagyobb zavarban lévő fiatal pap örvendve tekintett a sápadt menyasszonnyra.

A botránynak vége szakadt. Pepi bácsit kituzskolták a szentegyházból.

Odakint Bogdola uram így szólott:

— Hát már ennyire stüydélt! Hát már ide köllött vetemedned! Hiszen a te megtéresed csak hazugság volt. Tudod hová kerülsz most?

— Tudom.

— Ha tudnád, nem cselekedtél volna úgy. Becsukatnak. Börtönbe kerülsz.

— Tudom.

A megvetett embernek nem volt egyéb válasza. Bogdola uram akármit csinálhatott vele. Engedelmesebb volt a gyermeknél.

(Vége kör.)

völgy nyomorára, a melynek kufforása a közlekedésügyi miniszteriumban előforduló visszaélésekben rejlik. (Halljuk! Halljuk!)

Az országgyűlési képviselők Szeged elpusztulása óta számtalan értekezletet tartottak, interpellációkat intéztek a közlekedésügyi miniszterhez, de nem sok siker koronázta a fáradozásait, mert mindig az államtitkár felelt, védelmezvén rendszerét és eljárását nagy hangú frázisokkal, nagy szabású szakértői formában épen úgy, mint Győry Vilmos darabjában, az „Öregbérés”-ben magyarázza a jogot a segédjegyző az összesereglett, latinul nem tudó közönségnek. (Derűtlenség.)

A pénzügyi bizottságban felvetették egy gyanu, interpelláció intézték, egy kormányparti képviselő támadást intéz a közlekedésügyi miniszterium ellen, a melynek panaszos feliratokat küldenek a képviselőházhoz, szazan, ezeken suttogtak, beszélnék oly dolgokat, a melyeknek ha szavadrésze igaz, kompromittálja a miniszterium legfőbb hivatalnokait. (Igaz! úgy van! a szélső balon.) Sőt egy egyen — valószínűleg csak magánbeszűböl — folyóiratot indít meg, a melyben napvilágra hoz az államtitkár és hivatalnokai ellen rettetéses dolgokat.

Elmondja azután azokat a tapasztalatokat, a melyeket maga szerzett részint közvetlenül, részint saját értesülései nyomán. A Tisza szabályozás körül oly dolgok történtek, melyek feloldják még a néma nyelvet is, mert azon nép, mely annyi időt át türelmemel és bizalommal várt, most a koldusbotot és a nyomort kapta cserébe bizalmáért.

Szólo maga is panaszszal fordult a közlekedési miniszteriumhoz, egyes adatokat szolgáltatva, kérve a vizsgálatot; de a vizsgálat mindig ugyanazok bizataltak meg, a kik ellen a följelentés szolt, így természetesen, hogy nem derült ki semmi. (Derűtlenség Mozsás a baloldalon.)

Pedig a vállalkozás körül rendkívüli visszaélések fordulnak elő. A szabályozási munkák a Tiszánál egy Deutsch nevű vállalkozónak adtnak ki, a ki egyedüli vállalkozója mindig a miniszteriumnak, mert az offterek késő kiírása és az állam tulajdonát képező baggerok lekötése folytán, — miután ezek a baggerok Deutschnak bérbé adattak, — más nem vállalkozhatik e munkákra. De hogy feltűnés ne keltessék, álnévek is használtak.

Ez a vállalkozó oly körülmények között maga állapítja meg az egységárat, s szolo a munkásoktól vett értesülések alapján állapítja meg az országgyűlés által megszavazott milliárdnak csak 30 százaléka fordítatik a munkálatokra és 70 százaléka elkezeltetik. — Nagy mozsás.) — Ez a Deutsch oly becsületes és jobhiszemű ember, hogy nemrég egy 80.000 frt töltésmunkát vállalt és ennel, mint konstataciót, 30.000 frttal megcsalta az érdekeltséget.

Ez az ember, kinek hajóin és baggerjein a kormányközégeknek egy nagy része egész családiánsan él a közlekedési miniszteriumban grata persona az államtitkárnal és felele tőle minden hivatalnoknal.

Szólo még akkor, mikor a ház jelenlegi enoke volt a közlekedésügyi miniszter, följelentést tett e visszaélések tárgyában, de a vizsgálatot a miniszter Hieronymi államtitkár bízta meg és így természetesen, hogy nem volt sikere. (Nyugtalanosság.)

Nem akarja a közlekedésügyi miniszterium összes hivatalnokait vádomi, csak azt állítja, hogy kell ott lenni többeknek, kik az így visszaéléseket lehetőségekké teszik. A vizsgálat megindítását kéri, mert a közlekedési miniszterium kompromittálva van, és mert kell, hogy a tisztességes hivatalnokok ártatlansága kiderüljön, és a kik megérdemlik, megbüntetésnek.

E cselekedet egy vegyes vizsgáló bizottság küldését indítványozza, a mely a ház tagjaiból és nem érdekelt mérnökökből alakíthatnak; a közlekedési miniszterium budgetjét pedig — bár a miniszter személye iránt bizalommal viseltetik — addig nem fogadják el, míg a vizsgálat meg nem ejtik. (Helyeslés balfelől.)

Hieronymi Károly államtitkár személyes kérdésben kér szót. (Halljuk! Halljuk! Zaj!) Megjegyzi, hogy a Rohonczy által említett rópiratban és zuglakokban ellene emelt vádak miatt sajtóperin ditott azok szerzője ellen.

Tisza Kálmán miniszterelnök felszólítja Rohonczyt és mindazokat, a kik egyes hivatalnokokról konkrét valamit tudnak, ez iránt az illető helyen panaszt tegyenek. (Helyeslés jobbfelől.) A közlekedési miniszter fogja tudni kötelességét;

de ne vegyék ki a vizsgálat és büntetés ügyét azon kézből, a melyhez természetesen tartoznak (Élénk helyeslés jobbfelől), mert ez a kormány iránt a legekeltatansabb bizalmatlanság. (Élénk helyeslés jobbfelől, zaj a szélső baloldalon.)

Elnök ezután a vita folytatását a hétfői ülés napirendjére tűzi ki, és az ülést 1 és fél órákor bezárja.

Napi szemle.

Jan. 16.

Krivoscice.

Belgrádból írja a „Correspondance de Pesh”. A szláv agitator Matanovits Péter bevégezte rablóbandájának szervezését, melylyel Krivoscica fog menni. Matanovics ur, kit a belgrádi orosz követ nagy előzékenységgel fogadott, tetemes összeget kapott Mihály volt metropolitától azon hadjáratok költségeinek fedezésére, melyet a krivoscicei tisztelt rabló urakkal akar szervezni.

A panszláv egyesületek, melyeknek Szerbiában és a Balkán félszigeten kifejlesztett agitációját Aksakoff moszkvai agitator vezet — Belgrádban valóságos főhadiszállást alapítottak.

Horvátország szerbjei a határvidék szerbjeivel együtt a gör. keletiek karácsonyának második napján Károly városában gyűlést tartottak, melyen élénk vita után elhatározták, hogy Pejacsevics bán kormányát továbbra is támogatni fogják.

A korrupció fészke.

A képviselőház szombati ülése a Rohonczy-Hieronymi ügy miatt nagy izgatottság közt oszlott szét.

Politikai körökben még mindig ez esettel foglalkoznak. Ellenzéki körökben általános helyeslik Rohonczy erélyes és bátor föllepését.

De a kormánypartban annál nagyobb lehangoltság uralkodik. Nagyon haragszik a „makacs” képviselőre, kit a miniszterelnök rábeszélései sem bírtak viszálylásra.

A Függetlenség úgy értesül, hogy Hieronymi államtitkár az affaire után, el van határozva beadni lemondását. Már régebben tisztában volt azzal, hogy állását sokáig nem tarthatja. Bizalmasab barátai előtt oda nyilatkozott, hogy állásának teljes megengátása iránt tisztában van, s csak a kedvező alkalmat lesi, hogy lemondását beadja.

A lemondás szándéka és annak alkalmas keresztülvitele elé a rópiratok és rópilek folytán, melyek napvilágot láttak, akadály gürdült, melyet a mint mondják, nem áll módjában elhárítani, míg az ügy lebonyolítva nincs.

Az volt az elhatározás, melyet tudtak többen, hogy előbb a fölügyezés által megindított sajtópör tárgyalását várja meg s akár kedvező, akár kedvezőtlen lesz annak verdiktje, ott hagyja állását Ordódyval együtt, ki a távozást óhajtja, s a buda bécsi vasút ügyében tárczáját is lekötötte. Ez ügy elintézése egyáltalán olybá tekintetett, mint a mely közlekedési miniszterium egész vezetése nézve döntő befolyással lesz. Számítottak azonban rá, hogy az esküdtzéki tárgyalásig elhúzható a végleges elintézés és így az elhatározás: maradjanak e avagy sem.

Rohonczy Gedeon mai föllepése keveset változtatott a dolgon a lemondás idejére nézve. Hieronymi rögtön utalt a sajtópörre, s ezáltal arra, hogy lemondása addig az ő elhatározásából nem következhetik be, míg az ellene emelt vádak a melyeknek bebizonyítására alkalom nyílik, az esküdtzéki ítélet által elintézve nem lesznek.

Mind Ezeket számba véve azonban Hieronymi államtitkarsága fenn nem tartható sokáig, az esküdtzéki tárgyalásnál tovább pedig semmi esetre. Ezzel ő is annyira tisztában van, hogy ez iránt már előbb megtette előintézkedéseit.

Irodalmi és művészeti hírek.

— **Ábrányi Emil** „Az első” című ötfelvonásos drámája pénteken adott elő a nemzeti színházban. A darab, mint első színpadi kísérlet, figyelemre méltó, a mennyiben több dialógja csinnal, választékosan van írva; egyes jelenetek előállítására a színpad megfigyelésére váll; az „első” hitves alakjának némely vonása melegséggel bír; az epizód jelenetek pedig nincsenek minden elmésség nélkül. A szereplők Jászay Mari, Nagy Imre, Viz-

vári, Helvey Laura, Ujházy, Náday nagy buzgósággal játszottak s velük együtt a szerzőt többször kitapsolták.

A fővárosból.

(A z öreg Tancsics Mihály) mint a Függetlenség írja, nagyon beteg és e mellett inségben van. Nyolcvanöt év, betegség, vakság, inség! Lehet-e ennél többet mondani? Egyetlen leányát csak pár hó előtt temette el, hű felesége is annyira oda van, hogy többé nem képes gondját viselni. Valóban szivtépi nyomor! — És nincsenek Magyarországon gazdagok, a kik a világtalan aggastyán hátralevő rövid napjaira legalább kenyeret adnának neki! Szegény, szegény öreg ember, a kinek csak az a vétke van, hogy még mindig itt él közöttünk!

(Az örült neje.) Mintegy két hónappal ezelőtt történt, hogy Lomitzer Andrásh adonyi születésű 34 éves iparos Budán leest a bástyáról és fejét bezulta. Neje, mivel csak hat hónap előtt kelt egybe, önfeláldozással apólia szeretett férjét, a ki fel is gyógyult, de a szenvedett agyrázkódás folytán elmezarodott lón. — Lomitzer állapota napról napra elmérgesedett, míg végre a kezelő orvos elrendelte, hogy szállítsák tébolydába. Ez tegnap reggel megtörtént. Ekkor oly szivszaggató jelenet játszódtott le, mely könyveket csalt a jelenlevők szemébe. A szép fiatal asszony hangos sikoltással, sirva, rohant férjére, karjaival szorosan átölelte annak nyakát, cirogatta az örültet, és megtörve hanyatlott vissza, midőn a kocsi elrobogott férjével. De a válást a szegény asszony nem bírta elviselni. Fekéig kiürített foszforoldattal telt poharat és elkábultan földre rogyott. Midőn sógora két óra múlva visszatért, megrögtentve állott meg az ajtóban. A szép asszony ott feküdt a szobában, szederjes ajkakkal, vonagló kezekkel; arára a borzasztó fájdalom és kinyomta bélyegét és a szép alak jeszto látványt nyújtott. Még élt és azért beszállították a kórházba, hol önkivüli állapotban fekszik.

UJDONSÁGOK.

* **Azon emlékkönyv**, melyet a debreczeni ipar-mű kiállításról ki d a végrehajtó bizottság, már munkában van a városi nyomdában. Tartalmazni fogja: a miniszteriumhoz intézett részletes jelentés, a jutalmazottak, kiűntettek, végrehajtó és bíráló bizottság névsorát. A csinosan kiállított könyv érdekes emlék lehet azokra nézve, a kik az iparügyek, illetve a debreczeni kiállítás iránt érdeklődnek.

* **Viszautasított ajándék.** József főherczegnek a nyáron Debreczenben léte alkalmával Bisotkha István debreczeni gubásmester egy gyönyörű febr fűrtös gubát ajánlott föl a főherczegnek. E gubá több kitüntetést nyert, többek közt Párisból arany éremmel jött vissza. — A főherczeg szóbelileg a gubát elfogadta. — Bisotkha István szavát beváltandó, a napokban kérdést intézett a főherczeg udvarmesteréhez, hogy havá és mikor küldje az ajándékba felajánlott gubát. A kérdézősködre következő válasz érkezett az udvarmesteri hivataltól:

„Legmagasabb meghagyásból. Törékvés dícsérendő. József fűg. ő csász. és kir. fensége azonban a felajánlott gubát elfogadni nem méltóztatik. A rend t, főherczegi udvari tisz.”

* **A teli vásár** most volna, ha volna. Semmi vételkédv, semmi élénkség. A forgalom oly korlátolt volt, mint a legközönségesebb napokon szokott lenni. E körülményt ez a két szó magyarázza meg legjobban „nincs pénz.”

* **Nem rossz.** A rumi kerület két községében — e kerületben Istóczy a képviselő — legközelebb a bíróválasztásnál két — izraelitát választottak meg. — Istóczyt még nem ütötte meg a gu.

* **Nögyesületünk** a jövő hó 3-kán közvácsorát rendez, s miután a színházban táncmulatságot nem lehet tartani, a „Korona” vendéglő termeiben lesz az. A kiszolgálás teljesítésére az elnökség, városunk több fiatal hölgyét fölkeréte.

* **Színházi műsor.** Hétfő: „Czifra nyomorúság,” színmű négy felv. Kedd: „Nyivette lakadama” operett 3 felv. előszőr. Szerda: „Olivette lakadama” másodszor. Csütörtök: „Mukányi” vígjáték. Péntek: „A lánca” Scribe színműve, e színpadon először. Szombat: „A két árva” népdrama. Kissné jutalomjátéka.

* **Az enyhe tél.** Tapasztalt erdészek az erdei ültetvények jelen állapotából azt következtetik, hogy szelid napok még sokáig fognak tartani. A mostani

hoz hasonló enyhe tél volt 1816 ban és 1834-ben. 1807-ben alig volt tél. 1792. febr. havában valamennyi fa virágozott; januárban sehol sem fütötték a szobákat; 1659 ben sem fagy, sem hó nem volt; 1617. 1709. és 1607-ben pedig egyáltalában nem volt tél. 1588. és 1582. febr. ruár havában a fák javában zöldeltek. 1538. telén a kertek teli voltak virággal. 1229 ben nem volt tél s deczember havában az ibolyák nyitak. Az 1873-ki rendkívül szelid tél még mindenkinek emlékezetében van.

* **Katonai felolvasás.** Vénus tá. zérségi főhadnagy s tábornoki segédiszt pénteken este felolvasást tartott a tisztek részére a városháza nagy tanács termében. Felolvasásának tárgya volt „a vár harczászat.” Mint egy 100 tisztt hallgatta az alapos tanulmány felolvasását.

* **A kinevezett új tartalékos** hadnagyk, a napokban veték föl az új egyenruhát s megtették a szokásos tisztelegő látogatásokat.

* **A „szerek.”** A szepítő és csúdas gyógyhatású titkos szerek ellen a nürnbergi „közegészségügyi-egyetem” igen sikeresen k igérkező harcztot kezdett. Köztudomás, hogy ezen szerek közül sok más hatással nem bír, mint hogy a könnyen hívő közönség erszényét támadja meg, míg több egészséget is veszélyeztet. A nevezett egylet elhatározta, hogy valamennyi lapban „figyelmeztetés” címmel rovat alatt, a közönséget a szerek valódi értékére fogja figyelmeztetni.

* **Az ipar műkiállítás** emlék okmányai már csaknem egészen kézen vannak. Gyönyörű munka az, mely dícséri mesterét. A díszokmányok közül pár nap múlva látható lesz egy-egy az ifj. Csáthy K. és Telegdi urak könyvkereskedésének kirakatában.

* **Mozgósítás.** Városunkból is történt mozgósítás a dalmáciai lázadás következtében. De nem a bakák, nem a huszárok, csak a katonai sátrak közül lett 700 emberre való elszállásitva a péntek déli vonattal. Az egyenruhához vonzódk megnyugtatósan irhatjuk, hogy nincs kilátás mostanában arra, hogy a katonák utána menjenek a — sátraknak.

* **Gyászhir.** Özv. Lévy Jánosé, Bachman Magdaléna asszony M.-Palyiban életének 72 ik évében f. hó 7 én jobblétre szenderült. A boldogultat közérsvét mellett temetik el. Béke poraira!

* **Üvegpalotát** építettek Schönbrunnban a császár kötszégén, a külföldi palantak számára. Kertül nyolcvanezer forintba. Budapestben meg a szük kórházakból kiszorának télviz idején a betegek.

* **Tanujunk énekélni.** A pétervári orvosi kúriának e cselebb hosszú ideig folyt vizsgálat kiderítette, hogy mind azok, kik énekélni erősebb és egészségesebb tüdővel és jobban kiképeződött melikással bírnak, mint a nem énekélnők. A torok hurut ugyan gyakoribb az énekélnél de viszont tüdőbajok gyakoribbak az énekélni nem tudóknál. Mind ezek alapján a pétervári orvosi hetilap arra inti a szülőket, hogy ne zongorázzák és hegedüljen, hanem énekélni taníttassák gyermekeiket.

* **Hogy ment fel a dísznő ára?** A szombaton tartott dísznővásár alkalmával igen érdekes eset történt. — Szintársulatunk két elsőrendő tagja séta közben kiment a dísznővásárra. Prémis buudába voltak öltözve s úgy néztek ki, mint valami — kereskedők. Színészeinknek egyik ismerőse elhírszelette a vásárrban, hogy csak tartsák az eladók erősen az árat, mert — Berlinből itt van két kereskedő, s azok összereszezik az egészet. Az esznek percz alatt híre terjedt. — Egy izraelita, kinek az eladóval egy kis differenciája volt még, rögtön megadta a különbözetet. Általános riadalom. Az árat emelkedtek, az eladók várakoztak. Persze várakozhattak, mert az állítólagos kereskedők nem vettek egyebet — lélegzetnél.

* **Gyertyából született ember.** Saj ényban (Aradm.) egy 24 éves paraszt suhanc, ki azt állította, hogy már egyből meghalt s csontjából gyertyák, azokból pedig ismét ő lesz, a napokban formaszerű zavargást idézett elő. Ugyanis kijelentette, hogy ő imádságával 14 nap alatt mindennemű betegséget meggyógyít. Néhány nappal ezelőtt az óhitűek temploma előtt 200 gyertyát meggyújtott, azután bement a templomba és ott saját imáit kezdé torka szakadtából énekeini, mit a tömeg a legzajosabb tetszivalgással fogadott. Az imáikban megzavart lelkeskedő halálsápadtan rohantak ki az oltárból, s hivatkozva a szentségre, igyekeztek lecselelapítani hiveiket, de mind hasztalan, — mert a midőn az előjáróság magát közbe

veté s a rendzavértette, a nép teletet, tömegestermelt, s valóságait el. Az előjárlybe került a le a szedelgőt a járértetni.

* **Robbanás** hivatalos jelentés a chilei partok vizeiben állomásgözüsenek fedélzék következtében letett és heten t

* **Vadviva**

vonattal. Az része és a vel közlekedő egyik dekes kaland érnat Montana és szélein haladt, a valyt látott állanrtül is neki a t kalóvénnyire m bennlevő utasok res katonai is vo valyokra, mely va iramodtak. angol mértöld lón hallható s a dát láttak lesze rohanni. A vonás ezen elővigy volt, mert néhat lyok a vonat e tak el. Ura so csak egy reptü lyokra, végre a utasok nagy esz latokat körübelé egészen nyugodt most mér az e koztak, hány go a bivaly elbirni.

* **Az épít** tisztújító közgye emöknék Sziksz esay Miklós, pé bor urak választ

(S—s) Vas tott: A szép l ban; szüpadunk

Az új néps hatást nem gy dig szokatlan ar kabb felébresztü gyan a divatos lyeket Lukácsy existencia szoka dován Gergely J csak itt ott tűn jellemzésben, eg Többet, sokkal tunk a jó nevü set kapunk.

Meseje ige szettségget; bo kellekek közül, miben, bármind okvetlen létozu benne, a menny meg lehet küld az összeállítás. rad az alakok

Alakjai n lami egészséges van Vaszil szolg csaknem mind színészt, sok te te föl.

Szép lliat minden leütöt e a mit más dara kedni. A román dalokat elég érz a dramai hangó gyöngé batást t

E köttö a Mikusan Toma oszkabáló cigán

Megfogható nyelműsége, mel Borsca (Kissné) bolyítja. — Ez aljas gazember, igen romantikus nő, s amaz gyilk igyekszik célt — a leánnyal, eltaszt magától mütéggel ismét az, hogy ez az nélküli szabadul boldog is lesz;

Az előadás tudnának játszani, mert nem

... 1816-ban és 1807-ig volt tél. 1792-ben valamennyi fa virágzott; n sehol sem fütötték a szobákat; n sem fagy, sem hó nem volt, 1709. és 1807-ben pedig egyáltalán volt tél. 1588. és 1582. febr. vában a fák javában zöldeltek, n a kertek teli voltak virággal, n nem volt tél s december hatályok nyitlak. Az 1873-ki l szélid tél még mindenkinél em-on van.

Katonai felolvasás. Vénus tu. bhadnagy s tábornoki segédtsizt este felolvasást tartott a tisztek városához nagyteremben. sának tárgya volt „a vár har- Miat egy 100 főt hallgatta az nlmány felolvasását.

Kinevezett új tartalékos had- napokban vettek föl az új t megtekinték a szokásos tisz- gátásokat.

„szerék.” A szépítő és esu yhatású tikos szerek ellen a „közegészségügyi-egyet” igen gkerkező harcot kezdett. Köz- hogy ezen szerek közül sok sal nem bír, mint hogy a köny- közbüzség érszényét támadja több egészséget is veszélyezte- zett; egyet elhatározta, hogy va- lapban „figyelmeztetés” című ro- a közbüzséget a szerek valódi ogyja figyelmeztetni.

ipar mükiallítás emlék ok- nar csaknem egészen készen nyönyört munka az, mely dícséri A díszokmányok közül pár nap ható lesz egy-egy az ifj. Csáthy egdi urak könyvkereskedésének au.

ozgósítás. Városunkból is tör- sítas a dalmáciai lázadás kö- en. De nem a bakák, nem a csak a katonai sátrak közül emberre való elszállásitva a pén- vonattal. Az egyenruhához von- egy nyugtatású irhatjuk, hogy us mostanában arra, hogy a tana menjenek a — sátraknak. vászhr. Özv. Lévy Jánosné, Magdaléna asszony M.-Palyiban 2 ik évében f. hó 7 én jobblétre . A boldogult közrészvét mel- tek el. Béke poraira!

vegpalotát építettek Schön- a császár költségén, a külföldi számára. Került nyolcvanezer budapestben meg a szük kórha- zoru nak télviz idején a betegek. anujunk énekelni. A péter- i kálván e ezébb hosszú ide- zsgalat kiderítette, hogy mind- énekelnek erősebb és egész- ttdóval és jobban kiképződött bírnak, mint a nem ének- ok harut ugyan gyakoribb az el de viszont üdöbajok gyako- z énekelni nem tudóknál. Mind- ojan a pétervári orvosi hetilap a szűkeket, hogy ne zongorázní ni, hanem énekelni taníttassák ket.

gy ment fel a disznó ára? ton tartott disznóvásár alkalm- rdeses eset történt. — Szintár- ét elsőrendű tagja séta közben disznóvásárterre. Prémis bun- ak öltözve s úgy néztek ki, mint kereskedők. Színészeinknek erőse ellíreszlete a vásárban, tartás az eladók erősen sz- et — Berlinből itt van eskedő, s azok összeveszik . Az esetnek percz alatt hire . Egy izraelita, kinek az eladó- s differenciája volt még, rögtön különbözetet. Általános rla- rak emelkedtek, az eladók vá- Persze várakozhattak, mert az kereskedők nem vettek egye- getetnél.

gyertyából született ember. n (Aradm.) egy 24 éves paraszt ai azt állította, hogy már egy- halt s csontjaiból gyertyák, azok- ismét ő lesz, a napokban for- zavargást idézett elő. Ugyanis te, hogy ő imádságával 14 nap lennemü betegséget meggyógyít- pappal ez előtt az óhitűek temp- 200 gyertyát meggyújtott, azu- at a templomba és ott saját imá- torika szakadtából énekelni, mit a legzajosabb tetszrivalgással fo- z imáikban megzavart lelkészek tán rohantak ki az oltárból, s a a szentségre, igyekeztek locsil- tveiket, de mind hasztalan, — időn az előjáróság magát közbe

veté s a rendezarót a templomból kiki- sértette, a nép ott hagyva az isteni tisz- teleket, tömegesen elárasztá a közszégháza termet, s valóságos védelmi állást fog- lalt el. Az előjáróságnak minden tekinté- lyébe került a legnagyobb ügygyel-bajjal a szédelőt a járási szolgabíróshoz ki- sértetni.

*** Robbanás a tengeren.** Londoni hivatalos jelentés szerint november 22-én a chilei partok mellett a Csendes tenger vizeiben állomásozó hajóraj „Triumph” gőzösének fedélzetén robbanás volt, melynek következtében három személy megö- lett és heten megsebesültek.

*** Vadbivalyok találkozás a vonattal.** Az egyesült-Államok nyugati része és a yellowstoni pusza között közlekedő egyik vonat utasait nemrég ér- dekes kaland érte. Midőn ugyanis a von- nat Montana és Dakpta tartományok határ- sélein haladt, a vonat vezetők 14 vadbi- valyalt látott állani a vasuti főtésen. Sike- rtült is neki a bivalyoktól mintegy pu- kálövésnyire megállítani a vonatot s a bennlevő utasok, kik között több fegyve- res katona is volt, sortűzet adtak a bi- valyokra, melyek azután a lövésekre to- va iramodtak. Aig haladt a vonat egy angol mértföldnyire, midőn újra vészjel- lőn hallható s az utasok egy bivaly csor- dát láttak leszegett fővel a vonat ellen rohanni. A vonatot azonnal megállították, s ezen elővigyázat csakugyan hasznos volt, mert néhány pillanat múlva a bi- valyok a vonat előtt pár lépésnyire rohan- tak el. Ujra sortűzet adtak s a golyók csak úgy reptek mindenfelé a bi- valyokra, végre a füstfelleg eloszlott s az utasok nagy csodálkozással látták az al- latokat körülbelül fél angol mértföldnyire egészen nyugodtan legelészni. Az utasok most már az egész uton a felett vitat- koztak, hány golyót képes tulajdonképen a bivaly elbírni, mielőtt kiadná páráját.

*** Az építész társulat f. hó 15-én** tisztújító közgyűlést tartván, egyhangulag emléknek Szikszai Lajos, jegyzőnek Bar- csay Miklós, pénztárnoknak Bisutka Gá- bor urak választottak.

S z i n h á z .

(S—) Vasárnap, január 15 ikén ada- tott: **A szép Iliána**, népszínmű 3 felv. ban; színpadunkon először.

Az új népszínmű semmi különösebb hatást nem gyakorolt a közönségre, pe- dig szokatlan alakjai, az érdekeltséget in- kabb felébreszthették volna. Nem rosszabb ugyan a divatos új népszínműveknél, me- lyeket Lukácsy és egy néhány ismeretlen existenciája szokott összehűzezni, de Mol- dován Gergely jó hangzású irodalmi neve csak itt-ott tűnik ki egy egy érdekljes jellemzésben, egy egy hatásos jelenésben. Többet, sokkal többet, — méltan — vár- tunk a jó nevű írótól. Sajnos, igen keve- set kapunk.

Meseje igen egyszerű, kevés termé- szetességgel; bonyodalma semmi. Azon kellékek közül, melyeknek egy színpadi műb-n, bármint fajoz tarozó legyen is okvetlen létezni kell, csak annyja van benne, a menynél a kezdetét és a végét meg lehet különböztetni. De hol marad az összeállítás, a sors fordulat? Hol ma- rad az alakok kidomborítása.

Alakjai nem dicsekedhetnek va- lammi egészséges észjárással, legtöbb esze van Vaszil szolgának (Német J.) de az is csaknem mindig — részeg és a játszó színészt, sok tekintetben butának tün- tet föl.

Szép Iliána (Németné) igyekezett minden lehetőt eikövetni, még táncolt is, a mit más darabban nem szokott csele- kedni. A románból magyarra fordított nép- dalokat elég érzéssel adta, itt-ott eltalálta a drami hangot is, de egészben véve igen gyöngye hatást tudott kelteni.

E kettő a főszerep. Bandi (Egri) Mikusán Toma (Csatár Gy.) a drótos, az eszkábáló cigány stb., mellék szereplők.

Megfoghatatlan a szerző azon köny- nyelműsége, melylyel Mikusán és Fényszek Borcsa (Kissné) szerelmi történetét legom- bolyítja. — Ez Mikusán egy kőtni való aljas gazember, Borcsa kisasszony meg igen romantikus kedélylyel megáldott del- dő, s amaz gyilkosságot közvetít aljas uton gyekszik czélt érni és még is boldog lesz, — a leánnyal, a kitől idegenkedett, a kit eltaszít magától és a kit csodás könnyel- téséggel ismét magához vesz. Botránysos z, hogy ez az ember, mivel bünhődés nélkül szabadul meg, sőt mint mondók — boldog is lesz; stb. stb.

Az előadás nem sokat ért, azok akik adnának játszani, nem tudtak mit ját- sítani, mert nem volt; E őry és Lata-

bár keveset tehettek; Német és Egri ha- sonlóképen. Kissné egyszer zajos tapsot aratott. Megérdemelte, mert — nem csak nagyon szép volt, de helyes hangsúlyozás- sal is beszélt.

Mellőzzük ez uttal a többi részlete- ket. — Félíg telt ház.

Csarnok.

A XX-ik században

Legifj. Telesi Sándortól.

A pap nyugodtan veszi föl az írást, fölbontja s lassan az asztal fölé hajlik. „A szabadság nevében . . .”

Szemei ragyognak, arczán ideges mozgása a leghevesebb leiki harcot árulja el; olvassa, olvassa, mintha a sorok közt a jövő századok titkait fűrkészné, keze göresösen összeszorul, ajkai reszketnek, feláll, hangosan olvassa az aláírást s kö- zözgő viharok moráját véli hallani.

Léveszi kalapját, térdre hull és imá- dkozik. Összekulcsolt kezeit az éghez emeli s átszellemült hangon kiáltja: „A szabadság nevében . . . Előre!”

A templom harangja megkondul. A nép a templomba gyűl s a szőszéken ott áll a férfi büszkén, átszellemült mint gio- riás szent, szíve a teljesített kötelesség édességétől titelten hangosan dobog s ő beszél: beszél igazságról, jogról, harezról és békéről, a haza gyermekeinek a há- záról . . .

A szent szabadság nevében!

És a hazában ezrek beszélnek a sza- badság nevében és százezrek farnadnak küzdenek és meghalnak a haza nevével.

Az egész hazában folyik az ekese- redett harcz. A gyermek szüleit, a férj nejét, az apa csecsemőit védi, s mindnyá- jan jogaikért, hazájokért, a jövő nemze- dékek boldogságáért esnek el.

Az igazságuk sok mátyrja van de övé a győzelem!

Ott hol a harez a leghevesebb, a vér patakoként ömlik, a halál legsűrűb- ben szedi áldozatait, ott áll az ifju pap, a béke embere, az igazság bajnoka. Elöl van mindég, és csapatok rohannak utána. Odalán nincs fegyver, kezében nincs kard. Jobbjában egy fekete keresztet emel magasra.

Ez fegyvere, ez paizsa, ez sorsának jelképe!

Vértfagyasztó képeket látok, de a szabadság istenője leszállt a földre. Lá- bait megfesi a vér, de kezéről lebulott a bilincs.

A vár négyszögű udvarára föllá- tottak az akasztófák. A halálra ítélteknek megmutatták az igazság kalváriáját, a jövő kor történetét, melyet nevék fog éke- síteni.

Meghalsz, mert szeretted a hazát! Meghalsz, mert igaz voltál! El fogsz örökre hallgatni mert jogaidról beszéltél!

A börtönőr nevet, s a foglyok mo- solyognak!

Lelkiismeretők tiszta, szívők boldo- gan dobog a haza boldogságán, érverésők nyugodt, mint azoké, kik munkájokat jól végeztek, lelkők már a menny felé szár- nyal, de meg kell halniok, így akarják az urak!

És az urak azt hiszik, hogy megbün- tethetik a jelent a jövő boldogságáért!

Az udvar lassan megtelik. A tömeg nem bámulni, hanem tanulni jött ide.

A foglyok meghalnak, had lásson a nép elrettentő példát. A nép nagy gondo- latokat fog itt megérteni.

Közeledik a menet. Gyászmenet, de ünnepélyes színe van.

Fölbolvassák az ítéletet, a foglyok fölemelt fővel hallgatják. Talán mosolyog- nak? Talán büszkéek ama kötéltre, vagy büszkéek multjokra, vagy büszkéek önma- gukra?

Ók hazájokra büszkéek!

A hóhér megkezd munkáját, keze már fáradt, de folytatni kell.

Az állványra most egy nyulánk ma- gas ifju férfi lép, testét fekete öltöny fedi. Mi mindent hirdet a ruha! Az igazság föltámadását, a szent eszmék halhatatlan- ságát.

Ő az utolsó most; de nem az utolsó azok közül, kik az eszméért halnak meg. — Föllép az állványra, előtte áll a pap a keresztrel kezében, mellette áll hóhér

a kötéllal jobbjában. A pap megáldja, s a hóhér szentté teszi.

A pap sir, a hóhér remeg, s a ha- lálra ítélt mosolyog!

A hóhér nyakába teszi a kötelet; s a rab arca nem változik.

Kinyújtja karjait s a halál állványá- ról, az öröklét bástyájáról, „megáldja a népet és nyugodtan a remény és bizo- nyos jövőndő ihlettségével mondja: „Szabadságnak istene áld meg ha- zámat!”

Éz a zsarnokságnak utolsó áldo- zata!!

* * *

A tömeg szétoszlik.

Egy ősz, meggörbült férfi kiválik s lassan baktat előre.

Haza megy. Fiókjában lassan keres- gél. Végre megkapja a mit keresett.

Behívja két mosolygó, piczi uno- káját. Térdére ülteti s egy elárguit régi, régi papir darabról olvassa:

„Mikor a tömlőznek csikorgó ajtai megnyílnak, a pap a keresztrel vigasztá- lólag, a hóhér zordonan előttem áll; látod a megváltót felfeszítve a keresztben s ma- gadat érzed a kötélen; kísérnek a vesz- tőhelyre . . . az akasztófákat fölfegyver- zt zsoldosok veszik körül, a nép elrejtve otthon siratja vértanuit; s te a verpadon megáldod a népet; a bakó a lajtorján előttem megy s te nyugodtan követed, a kötelet nyakadba teszik, a hóhér remeg, te nyugodtan a remény s a bizonyos jö- vendő ihlettségével mondod: Szabadság- istene áldd meg hazámat!”

Magához szorítja a két gyermeket s fejéket keblére vonva mondja:

„Gyermekek, bátyátok úgy halt meg, a mint széapatok parancsolá.”

A háznál nem sir senki, hiszen a haza boldog!

És a két mosolygó unoka estve a puha fehére ágyban terdél s elmondja a mindennapi imádságot, melyet a deduno- káik is rebegni tognak:

„Sz badságnak istene áld meg hazá- mat!”

(Vége.)

Köz g a d a s á g .

A borkiállítás Bordeaux-ban.

Debreczen, jan. 16.

A nagym. m. kir. földművelés ipar és kereskedelemügyi minsteriumnak 1881. évi 40.990. szám alatt kelt leirata szerint a bordeauxi „Société Philomatique” 1882. évben a földművelés, ipar és művészet tár- gyából XII ik kiállítást rendezi. A kiállít- ás 1882. június 1-től 1882. november 1-ig leend nyitva. Ezen kiállításra Franciaor- szág, Algír, a francia gyarmatok, Spa- nyolban és Portugal termékei bocsáttatnak.

A bor, szesz, likőrök, szeszes italok és pezsgőféléket illetőleg a kiállítás nem- zetközi jellegű leend.

A kiállításra szánt czikkék portó- mentesen már 1882. május hó 1-ig a ki- állítás színhelyére küldendők el. Ezen ha- táridőn túl semminemű czikkék sem fo- gadtatnak el. A kiállításra szánt tárgyak világosan következő czímmel látandók el: „Exposition de Bordeaux 3me Section Monsieur le President de la Société Phi- lomatique”.

Bejelentési feltételek: Minden kiál- lító az előir: bejelentési ívet kell hogy használja, mely lehetőleg pontosan kitöl- tendő. Ily bejelentési ívet az országos ma- gyar gazdasági egyesületnél, a budapesti kereskedelmi kamaránál és a francia kon- sulatusoknál Budapestben, Fiumében és Te- mesvárott kaphatók. Ezen kitöltött beje- lentési ívek a „Société Philomatique” el- nökének 1882. február 1-ig beküldendők. A kiállítók által igényelt térdij követ- kezőleg állapítottat meg és pedig:

1.) Legkevesebb 6 palackért 10 franc, minden palackért 6-on felül 1 franc. Ezen díj mellett a tárgyak elrendelésnek terhe a társaságot illeti. 2.) Egy négy- szögmeternyi területért 25 franc. A díj legkevesebb félnégyzetméterért fizetendő. Ezen második díjszabás mellett a tárgyak elrendelése a kiállító terhe. 3.) A külön- leges kiállítások vagy a kiállító által vá- lasztott elkülönített helyek és azok ára iránt külön kell a társulattal egyezkedni. A társaság fentartja magának azon jogot, melyszerint mindazon tárgyak, melyek a kiállítási szabályzat ellen helyeztetek el a kiállító költségén helyeztessenek át, vagy vettessenek vissza. Külföldi kiállítók Bordeauxban képviselőt kell hogy kije- löljjenek. A kiállított palackok vignettek- kel látandók el, melyek a fajt, a termési évet és a kiállító nevét és címét tartal- mazzák; úgy mint az is vajjon a kiállít-

tónál a bor hordókban, vagy palackok- ban van-e készletben. A bor ára és a vé- tel feltételei a vignettekben, vagy külön jegyzékeken megemlíthetők.

A kiállításra szánt palackokon felül egyuttal a jury számára izlési czélokra is küldendő a következő mennyiség: bor minden fajtaból és év számból 3 palack, szeszes italokból 2 palack. Az izlésre szánt sörmutatványok csak a kiállítás első hónapjának folyamában küldendők be. A kiállítási helyiségben egy izelő terem lesz berendezve, hol a fizetések, megrendelé- sek és borminták eladása eszközöltetni fog. A kiállítók bérletéséért külön iro- dákat kaphatnak. Az izelés a kiállítók kivánsága szerint vagy ingyen vagy bizonyos ár mellett történik. Palackboro- kat mintá gyanánt eladhatnak. Tágas pin- czek fognak a kiállítók rendelkezésére bo- csáttatni, hol egyuttal a bíráló bizottság számára beküldött czikkék is elhelyeztet- nek. Az izlésre szánt bormintáknak a ki- állítottakkal azonosoknak kell lenniök. A kiállításra szánt tárgyak vám és fo- gyasztási adómentesen fognak kezeltetni. A vasuti társulatoktól nyert engedély foly- tán a tárgyak eddigelé a következő tár- sulatok által 50% árleengedéssel fognak szállítatni: Franciaországban: Az Etat, Midi, Orleans, Est, Ouest, Nord és Paris- Lyon, Meliterrannée vonalokon. A hajó- zási társulatoktól nyert kedvezmények a következők: A „Compagnie Fransatlan- tique” középtengeri vonalain 50% árle- engedés. A „Compagnie des Messageries maritimes” középtengeri vonalain 30% árleengedés. A külföldi vasutaknál vitel- díj leengedés miatt a kelő lépések már megtétettek. A kiállítás bezárása után a kiállítók tárgyaikat a társaság által meg- határozott idő letele előtt kötelesek elvi- tetni, különben azok a kiállítók költségén fognak raktárakba helyeztetni.

— Jury és jutalmak. — A bíráló bizottság a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem terén legkiválóbb francia és külföldi egyéniségekből fog alakittatni. A társaság által kitűzött jutalmak: Diszoklevelekből, arany-, ezüst-, bronzér- mekből, azonkívül eisméro oklevelekből fognak állani. A társaság tiszteletbeli tag- jává leendő megválasztás szintén mint ki- tűntetés a társulat által odaítélhető. A ju- talmak kiosztása a kiállítás befejezése után ünnepélyesen eszközöltetni fog.

Miről az érdekelt bortermelők és bor- kereskedők azon felhívással értesítettek; miszerint a hazai borok megősmertéese szempontjából a kiállításon minél számo- sabban részt venni sziveskedjenek.

A kereskedelmi és iparkamara.

Figyelmeztetjük és kérjük tisz- telt előfizetőinket, kiknek előfizet- sük m. hó végével lejárt, hogy újabb megrendeléseiket m i e l ő b b m e g - t e n n i méltóztassanak.

Előfi etési árak:

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Előfizetést a hó bármely nap- jától elfogadunk.

Az előfizetési pénzek és postai utalványok lapunk kiadóhivatalába, főpiacz, Vecsey-ház küldendők.

A „Debreczen” kiadóhivatala.

— Budapesti tőzsde, január. 16.
Ezüst frt 100—110; cs. és kir. arany frt 5.54 kr; 20 francos arany frt 9.31 kr.

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Kedd jan. 17.

adatik:

Olított lakadalma.

Operette 3 felv.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam		
		penz	áru			penz	áru			penz	áru	
	Államadósságok.				d) Közlekedési vállalatok.							
	M. vasuti kölcsön 5%	135.—	135.25	200	Alföld-fiumei vasut	180.—	181.—	6%	Pesti magy. ker. bank.	103.—	103.50	
	Magy. gömöri áll. zálogl.	—	—	200	Déli vasut	129.—	130.—	5%	" Kisbirtokos, föld-int.	102.—	102.50	
	M. kel. vas. államköt.	93.—	93.50	200	Északkeleti vasut	172.50	173.—	7%	" " " "	—	—	
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez.	110.50	111.—	200	Erdélyi vasut	171.—	172.—	6%	" " " "	—	—	
	M. kir. nyer.-köt. 100 forint	128.05	129.—	200	Győr-sopron-ebenfurti vasut	—	—		Elsőbbségek.			
	Magy. kir. nyer.-köt. 50 frt.	126.—	126.50	200	Kassa-oderbergi v.	154.50	155.—	200	5%	Alföld-fiumei vasut	—	—
	Tiszai és szegedi köles.	115.75	116.—	200	Magyar-galicziai vasut	169.—	169.50	200	5%	Battaszék-dombv. zák, v.	94.50	95.—
	1871. magyar államkötvény	—	—	200	Magyar nyugoti vasut	172.50	173.—	300	5%	Dunagőzhajóz. társ.	—	—
	1872. " " " "	—	—	200	Osztr. államvasut	—	—	100	5%	" " " "	—	—
	Magy. aranyjárdék adóm.	117.45	117.90	200	Pécs-baresi vasut	—	—	100	5%	Eszakkeleti vasut. " "	—	—
	Földteherment. kötv. magyar	100.—	100.50	500	Osztrák dunagőzhajózási társ.	—	—	100	5%	M. nyugoti v. 1864 ki b.	—	—
	Földteherm. kötv. 1867. zár.	98.50	99.—	100	Budai hegypálya	111.—	113.—	100	5%	I. érdélyi vasut	94.50	95.—
	" kötv. temei	99.—	100.—	200	Pesti közuti vasp.	440.—	442.—	100	5%	Kassa-oderb v. (ozüst)	—	—
	" kötv. 1867. zár.	98.50	99.50					100	6%	B.-pesti lánchíd	103.—	103.—
	" kötv. horvátországi	—	—		e) Takarékpénztárak.			100	5%	Lloyd és tőzsde-épület	95.50	96.—
	" kötv. erdélyi	98.50	99.—	100	Országos központi	569.—	575.—			Magánsorsjegyek.		
	M. orsz. jel. urb. vált. kötv.	—	—	1000	Pesti hazai első	4445.—	4450.—			Osztrák hitelintézet	182.50	183.—
	Szöllődéama vált. kötv.	97.50	98.—	200	Egyesült bpesti főv.	540.—	542.—			Budavárosi sorsjegy	40.50	41.—
	M. k. kamatozó kinest. utal.	—	—	200	Pesti külvárosi	131.—	132.—			Keglevich "	16.—	17.—
	Pestvárosi köles. 1870-ből 6%	—	—	150						Pálffy "	40.75	41.—
					f) Különböző vállalatok.					Pénznekem.		
	Bankrészevények.				Alagut	113.—	—			Cs. kir. arany (vert)	5.56	5.56
	a) Bankok.				"Franklin" társulat	147.50	148.—			Osztrák magyar 8 frtos arany	9.31	9.31
200	Altalános magy. mun. hitelint.	—	—	105	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	602.—	622.—			20 frank-arany	9.31	9.31
200	Angol-osztrák bank	—	—	150	Gsc wind-féle szeszgyár	342.—	345.—			Német birod. bankj. 100 márk.	57.35	57.35
100	Kisbirtok. földhitelintézet	—	—	400	Gyapjumszó bizom. I. m.	224.—	226.—					
80	M. általán. földh.-részt. társ.	—	—	200	Kereskedelmi épület	515.—	530.—			Váltók árfolyama (3 óra)		
100	M. ált. hitelbank	362.—	362.25	200	Könyvnyomda "Athenaeum"	580.—	590.—			Német bankp. 100 ném. bir. m.	57.30	57.30
140	Magyar jelz. hitelbank	163.75	164.—	500	"Pesti	800.—	810.—			Amsterdam. 100 holl. frtért.	96.90	97.10
140	Magy. leszámítoló és pénzv. b.	368.80	369.—	200	Kőszénb. és Téglagy. Drasche	149.50	150.—			Páris 100 frankért.	46.60	46.60
160	Osztrák hitelbank	830.—	835.—	100	Salgó-tarjáni kőszénbánya	98.—	99.—			Svájezi p. nyp. 100 frankért.	46.40	46.40
100	Osztr. magy. bank	690.—	693.—	100	"vasfinomító	149.25	149.75			London 10 font sterl.	117.30	117.40
600	Pesti magy. keresked. bank.	—	—	200	Schlick-féle vasöntőde	230.—	232.—					
	b) Biztosító-társaságok.			500	Serfőződe első magyar	600.—	605.—			Fejlesztési árfolyamok.		
500	Első m. ált. b. társ.	4110.—	4130.—	200	Sertészhalál	296.—	298.—			Magy. aranyjárdék	117.50	—
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1335.—	1355.—	200	Sóskői kőbánya	—	48.—			Magy. általános hitelbank	361.—	—
300	Unio viszontbizt. intézet.	68.—	—	200	Spodium- és Csontliszt-gyár	296.—	299.—			Magy. pénzv.- és leszám. b.	164.—	—
	c) Gőzmalmok.			160	Tégla- és mészegető ujlali	117.—	119.—			Osztrák hitelbank	368.—	—
500	Concordia malom	490.—	495.—		Gőztéglagyár kőbányai	232.—	234.—			Angol-osztrák bank	—	—
500	Első budapesti malom	1275.—	1290.—							Tiszai és szegedi kölcsön	116.—	—
200	Erzsébet malom atv. jog. nélkül.	203.—	205.—		Záloglevelek.							
500	Henger malom	600.—	620.—		5 1/2 % magy. földh. int. pap. é.	103.25	103.75					
160	Luiza malom	223.—	225.—		5 % " " " "	101.—	101.25					
200	Molnárok és sütők malma	329.—	330.—		4 1/2 % " " " "	95.50	96.—					
1000	Pannonia malom	1025.—	1040.—		5 % " " " ar. v. ez.	117.50	118.—					
300	Victoria malom	435.—	440.—		5 1/2 % " " " jelzálogbank	100.50	101.—					
					6 % " " " alt. földh.-r.-társ.	99.75	100.25					
					5 1/2 % " " " " " "	100.50	101.—					

H I R D E T E S E K

Meghívás.

A h.-b. öszörményi részvénytársulati takarékpénztár első évi rendes közgyűlését

1882. évi február 5-én

délelőtti 10 órakor H.-B. öszörményben a nagy vendéglő termében tartja, melyre a t. részvényes urak az alapszabályok 16. és 17. §-aira*) hivatkozással ezennel meghívattak.

H.-B. öszörmény, 1881. évi január 12.

Az igazgatóság.

Tanácskozási tárgyai:

1. Közgyűlési elnök lemondása, esetleg az alapszabályok 11. §-ához képest ad hoc elnök választás.
2. Igazgatósági jelentés az 1881 évi üzlet eredményéről.
3. Mérleg előterjesztése a felügyelő bizottság jelentése kapcsán.
4. Felügyelő bizottságnak 3 évre leendő megválasztása s ezzel

együtt 3 igazgatósági rendes és 4 póttag választása.

5. A részvényesek által beadott indítvány tárgyalása.

6. Az alapszabályok némely §-ainak módosítása.

7. Egy 3 tagú hitelesítő bizottság választása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.

*) 16. §. A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít, azonban saját részvénye után legfeljebb 10 és meghatalmazás uján szintén 10 szavazattal többet nem gyakorolhat senki.

Hogy valaki szavazati jogát gyakorolhassa, megkívántatik, miszerint részvénye a közgyűlés megtartása előtti legalább 30 nappal nevére legyen írva.

17. §. A közgyűlésen képviselheti magát minden részvényes meghatalmazás által, kinek azonban szintén részvényesnek kell lenni.

E részben kivételt képeznek a kiskorúak, vagy gondnokság alatt állók, kik gyámjuk vagy gondnokuk, nők, kik férjeik, vagy meghatalmazott — társaságok vagy egyletek, melyek főnökük, jogositott cégvezetők által képviselhetik magukat.

(27.)

Hektograph,

szabadalmazott többszöröző készülék.

Javított kitűnő többszöröző-massa, ugyanint fekete többszöröző-tinta legjobban ajánlatik.

A Hektograph által készült lenyomatok, a postahivataloknál mérsékelt díj mellett továbbíthatnak, éppen úgy mint egyéb nyomtatványok.

Levél-, irományok és faktura-rendező.

E rendező fából készült és sokkal célszerűbb, mint egy alphabet szerinti levélszekrény. Ara darabonként 3 frttól feljebb. — Képes árjegyzékek és hektograph-lenyomatok ingyen és békéremmentesen.

JOSEPH LEWITUS, Wien, I. Babenbergerstrasse 9.

Rakár Debreczenben: PONGRÁCZ GÉZA papírkere-kezdésben.

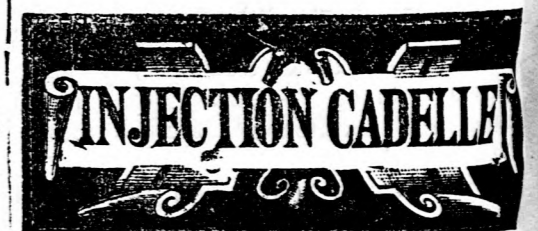
(428.)

Hirdetés.

A szentanna-utcán levő Gázi ház, a hozzá tartozó onodói földek-

kel tízezer forintért eladatik. Értelmezhetni a tulajdonos Elek Kálmánnal Sajó-Szentpéteren.

(26.)

Gyógyít a legrövidebb idő alatt frissen előállott vagy idült titkos betegségeket fehérfolyást, alaposan minden követelmény nélkül, ára 1 frt.

ETNI CADELLE, tartalmazza a befecskendezéseket, kapszulákat, köteleket, minden egy skalnyában, hogy könnyen kezelhető legyen. Dr. CADELLE felüzetével együtt, mely minden más tanácsot és segélyt, a nemi betegségeknél gyöngült férfierőnél, onániánál és orgásműködésnél, teljesen feleslegessé teszi. Ara 5 forint o. ért. A brochura egyenként 50 krajczár.

Főrakjár:

APOTHEKE ZUM HEILIGEN LEOPOLD

Bécsben, I. Plankengasse Nr. 6.

(437.)